1846. N°. 2

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt Zaturdag avond uit.

MAANDAG, 23 FEBRUARIJ.

De Prijs der Courant is ƒ 12 in het jaar, de Afzonderlijke nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 21 Februarij.

Bij de veelerlei vermeldingen die men van tijd tot tijd in de nieuwsbladen vindt, omtrent de waarde van droog te maken gronden, komt het ons niet onbelangrijk voor, ook eens mede te deelen wat men dienaangaande omtrent eenen der merkwaardigste droog te maken gronden, dien van het Haarlemmermeer vindt aangeteekend.

In 1623 kocht de Heer van Warmond van de stad Leyden een gedeelte van het Haarlemmermeer, ten einde het droog te maken, tegen ƒ 125 het morgen, 't welk voor de 20,000 morgen, thans door Leyden bezeten, eene waarde onderstelt van twee en een half millioen. Daar hij echter de onderneming niet zal gedaan hebben zonder de kosten van droogmaking te berekenen, mag men veilig aannemen, dat de grond, eenmaal droog gemaakt zijnde, eene aanmerkelijk hoogere waarde moest opleveren.

De beroemde Leeghwater, die in 1641 de kosten van droogmaking op ƒ 180 het morgen berekende, noemt daarbij de onderneming, *eene groote zilver- en goudmijn*, waarmit men kan besluiten, dat hij de waarde van den drooggemaakten grond, althans op het dubbel, en dan de 20,000 morgen, op meer dan 7 millioen schatte.

In 1742 berekende de verdienstelijke Landmeter Bolstra de kosten van droogmaking op ƒ 350 het morgen, en voegde er bij dat de waarde der landen die kosten waarschijnlijk *zeer ver* zoude overtreffen. Stelt men nu deze, de kosten zeer overtreffende waarde, slechts op ƒ 600 het morgen, zoo verkrijgt men over het geheel reeds eene som van 10 millioen.

In het zelfde jaar gaf Zumbag de Koesfelt, stads Med. Dr. alhier en Lid der Koninklijke Maatschappij van Wetenschappen te Berlijn, een minder kostbaar ontwerp van droogmaking in het licht, waarbij hij de kosten op ƒ 250 of ƒ 300 het morgen stelde, onder bijvoeging, dat hij in een tweede stuk het voordeel er van zou aanwijzen; dit stuk is nooit uitgekomen, doch hij stelde, blijkens dit gezegde, de waarde der drooggemaakte gronden op meer dan ƒ 300 het morgen, en dus het geheel op meer dan 6 millioen.

In 1751 kwam te Amsterdam bij D. Schoonman, eene naamlooze verhandeling in het licht, onder den titel van: *Plan tot verbetering van Neêrlands Zeewezen*, waarin over de droogmaking van het Haarlemmermeer gehandeld en de waarde der drooggemaakte landen op ten minste ƒ 600 het morgen wordt berekend, makende voor 20,000 morgen 12 millioen.

In 1820 schatte J. Engelman, oud Landmeter bij den Waterstaat, de drooggemaakte landen op ƒ 600 het morgen.

De onlangs overleden Baron van Lijnden van Hemmen, in zijn bekend werk, stelde in 1821 het morgen door elkander nog hooger, namelijk op ƒ 620.

De Regering eindelijk schijnt die waarde op nagenoeg 31 millioen te schatten. In 1838 althans, bij de beraadslagingen in de Tweede Kamer over het eerste ontwerp van droogmaking, dat in 1839 met geringe wijziging werd aangenomen, zeide de Minister van Binnenlandsche Zaken, dat de drooggemaakte landen door elkander ƒ 200 per bunder konden opbrengen, verkrijgende men alzoo voor 16,700 bunders, eene som van 3 millioen en honderd veertig duizend gulden; doch dat door sommigen die prijs op *veel* meer, door anderen op minder werd berekend. (Zie *Staats-Courant* van 6 April 1838, N°. 83).

— Bij de Luthersche gemeenten in ons vaderland is ll. Zondag de sterfdag van Luther, den 18den Februarij 1546, plegtig herdacht. Alhier heeft Ds. Inckel bij die gelegenheid eene belangrijke Leerrede uitgesproken, over Eph. V: 14: »*Waakt op, gij die slaapt, en staat op van de dooden; zoo zal de Christus u verlichten.*" Uit Amsterdam wordt gemeld dat door de Lutherse Predikanten Lublink Weddik en Lentz, die dag ook plegtig herdacht is, door het houden van kerkelijke Redevoeringen, de eerste ll. Zondag over Openb. XIV: 13, de laatste ll. Woensdag over Hebr. XIII: 7; beide Leerredenen zullen in het licht worden gegeven.

Ook de Predikant bij de Herstelde Luthersche gemeente, Kerkhoff, hield op Woensdag-avond eene Leerrede ter gedachtenis van Luthers afsterven, over Hebr. XIII: 7.

's GRAVENHAGE, 20 Februarij.

Z. M. heeft benoemd tot Ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw, den Hoogleeraar te Delft Taco Roorda en den Luitenant ter Zee, 2de klasse, Gregory.

— H. K. H. de Prinses van Oranje, heeft aan de Sophia-school te Zoetenbergen ƒ 100 geschonken en aan de Loterij van Handwerken voor behoeftigen te Zierikzee, vier fraaije en kostbare voorwerpen toegezonden.

— De beraadslagingen over het ontwerp betrekkelijk de bezwaarschriften in zake van Directe belastingen, welke afkeuring *met algemeene stemmen*, een veelzeggend verschijnsel, in ons vorig nommer is medegedeeld, hebben het verkeerde beginsel der wet, waarbij de Minister van Financien, aan de toepassing der door hem gemaakte wet vrijmagtig zou kunnen beslissen, in het helderste licht geplaatst.

De Heer Schooneveld en verscheidene andere sprekers toonen zulks ten duidelijkste aan.

De Heer van Dam van Isselt herinnert, dat hij reeds vroeger heeft gevraagd van hetgeen de Regering noemt, de belastingen productief te maken. Hij zeide toen, dat de Minister daartoe den last aan zijne ambtenaren had gegeven. De Minister beantwoordde dit toen niet regtstreeks, maar alleen met eene circulaire gezonden te hebben. Thans herhaalt de redenaar, dat er een geest bestaat om de belastingen productief te maken, met uitzigt aan de ambtenaren om in de ministeriële gunst te deelen.

De Minister vraagt den redenaar naar de dagteekening of inhoud der circulaire.

De Heer van Dam zegt die thans niet te kunnen opgeven, maar herinnert de vraag reeds voorleden jaar door Z. Exc. gedaan, hoe het mogelijk was, dat de redenaar kennis van zoodanige circulaire kan hebben? Hij heeft dit niet opgegeven, maar herhaalt, met al die Hollandsche cordaatheid, welke de Minister tot *zijn* eigendom wil maken, de vraag of het onwaar is dat aan de hoofdambtenaren aanschrijving is gedaan, dat hunne onderhoorigen zorg dragen dat de belastingen productief worden gemaakt, en hij vraagt of Z. Exc. daar niet bijgevoegd heeft, dat zoodanige ambtenaren aanspraak op zijne goedkeuring konden maken.

De Minister zegt niet alleen de dagteekening gevraagd te hebben, maar ook of de geachte redenaar een afschrift der circulaire bij zich had. Dan zou de eigenaardigheid van het beroep der redenaar gebleken zijn, dat Z. Exc., wat hem buiten de Kamer gedaan is, in elken staat van *laster* zou bestempelen. Dan is dit echter bij geval niet vermits het gene hier gesproken wordt, geschiedt in 's lands belang. Verder ontkent de Minister dat er zulk eene circulaire is uitgegaan, maar wel eene aan sommige provincien omtrent de gelijkmatigheid in de verdeeling der belastingen over de steden.

De Heer van Dam verlangt het woord voor een persoonlijk feit. De Minister heeft dezen zeggen, dat volmeer het buiten de vergadering was, bij de woorden des redenaars voor *laster* zou houden. Hij moet erinneren, dat de Minister van Justitie *den moed niet zal hebben* om *zulks* in zijn *de Kamer gedeelte* te zeggen. Hij moet zeggen, *dat hij den Minister van Financien onwaardig zou verklaren de plaats* welke hij bekleedt.

De Voorzitter herinnert den Spreker niet af te dwalen van het punt in discussie.

De Heer van Dam zegt, dat de Voorzitter den Minister, die een lid en dat de geheele Kamer van *laster* heeft durven beschuldigen, tot de orde had moeten terugroepen. Hij zal nu zijne plegtige verklaring niet volmaken, maar hoopt dat [illegible] der leden zich moge schamen verder zitting met hem te nemen.

De Minister zegt, dat die beschuldiging van hem af is, hetgeen in de Kamer gezegd wordt, geschiedt in 's lands algemeen belang.

Z. Exc. zegt verder, dat de Regering door aanbieding van het wets-ontwerp aan het verlangen der Kamer heeft willen voldoen. Nu ontstaat de vraag, of het regt des Konings, om de besluiten der Staten te schorsen, wel toepasselijk is op de uitspraken van Gedeputeerde Staten in geschillen de belastingen betreffende. Het hooger beroep van de uitspraken der Gedeputeerde Staten bestaat, op grond van art. 147 der Grondwet, bij den Koning. Z. M. zou het een groot nadeel voor 's Rijks schatkist achten, indien de uitspraak aan den gewonen regter werd overgelaten. De leden zijn het niet eens, aan wien het regt van hooger beroep anders dan aan den Koning zou moeten wor-

de toegekend. De een noemt den Hoogen Raad, een ander den Raad van State. Hooger beroep is onnoodig. Om dat te verkrijgen, acht men eene herziening der Grondwet noodzakelijk. Z. Exc. kan van de meerderheid der Kamer niet veronderstellen, dat zij uit dezen hoofde de leden zoude wenschen in de hand te werken, die de herziening van de Grondwet voorstaan. Het stelsel zijner tegenstanders leidt tot geene uitkomst.

Z. Exc. geeft gaarne de verzekering, dat, bij aanneming van dit ontwerp, de Regering het vraagstuk, nopens het plaats te hebben hooger beroep, zal maken tot een punt van gezet onderzoek, en zij trachten zal, om ten aanzien van het administratieve regt meerdere waarborgen daar te stellen. Nog ten vorigen jare is de wet, nopens de invordering der directe belastingen aangenomen, daarbij lag hetzelfde beginsel ten grondslag, en kwam toen niet eens ter sprake. Bij die wet werd de magt aan Gedeputeerde Staten opgedragen. Nog vraagt Z. Exc. of het op den duur mogelijk zal zijn, wetten tot stand te brengen, wanneer bij de behandeling van elk ontwerp quaestiën, geheel daaraan vreemd, worden opgeworpen. Door de aanneming van het ontwerp, zal geen der leden zich in het minste prejudiciëren voor het vervolg. Tot het verleenen van meerdere waarborgen, zal er nader onderzoek plaats hebben.

De Heeren van Twist, Heemstra, de Kempenaer en van Goltstein beantwoorden den Minister.

De Heer van Dam van Isselt zegt: wij zijn hier vereenigd om mede te werken tot het vaststellen van geschreven wetten. Maar er bestaan buitendien wetten, die niet geschreven zijn, de wetten van eer. Ik vraag met vertrouwen aan ieder Lid, of zij het zouden dulden, dat iemand, welke hooge plaats hij dan ook mogt bekleeden, of door zijne openbare betrekkingen, of in zijne eigene meening, hem te het openbaar verweet dat hij een lasteraar is! — En hiermede beschouw ik deze zaak voor afgedaan in deze vergadering. De wetten van eer, waarvan ik zoo even sprak, schrijven de gedragslijn voor, die men te volgen heeft, wanneer de moed van den beleediger niet enkel in zijne woorden, maar ook in zijne handelingen te vinden is. Ik herhaal de belofte, straks door mij afgelegd, dat ik mij in dezen toodanig zal gedragen, dat niemand uwer, ook na de aangedane beleediging zich zal behoeven te schamen, mij met den naam van ambtgenoot te begroeten. Hierop zijn de beraadslagingen over het onderwerp gesloten.

Ten drie ure gaat de Vergadering uiteen.

— Heden, vrijdag, heeft bij Z. Exc. den Minister van Finantien, een groot diner plaats, waarop al de leden van de Tweede Kamer genoodigd zijn.

AMSTERDAM, 19 Februarij.

Bij circulaire van den 18den dezer, heeft Z. Exc. de Gouverneur van Noord-Holland, in aanmerking nemende de nadeelen en kwade gevolgen, welke voortvloeijen uit de gewoonte, die op vele plaatsen bestaat, om bij openbare verkoopingen en verpachtingen van goederen, sterken drank te doen schenken of aanbieden, de stedelijke besturen uitgenoodigd, zorg te willen dragen, dat het bedoelde misbruik zoo veel mogelijk worde geweerd, en in het algemeen hunnen invloed te bezigen om de pogingen, welke worden aangewend tot afschaffing van sterken drank, bevorderlijk te zijn.

— Bestuurderen van het Collegie Zeemanshoop, hier ter stede, hebben ten behoeve van het Weldadig Zeemansfonds, op nieuw eene gift van f1,000 ontvangen, namens denzelfden geheel onbekenden gever, die reeds vroeger herhaalde malen eene gelijke som tot hetzelfde doeleinde zond.

GRONINGEN, 19 Februarij.

Daar er sedert eenigen tijd eene groote menigte arbeiders uit alle deelen onzes vaderlands, zelfs uit de verst verwijderde, en dikwijls met vrouw en kinderen naar onze provincie overgekomen zijn, in de hoop van werk te zullen vinden bij de inpoldering van een gedeelte van den Dollard, met welke inpoldering zij meenden, dat zeer spoedig een aanvang zoude worden gemaakt, zoo heeft de Gouverneur onzer provincie aan de plaatselijke besturen in dezelve eene circulaire gezonden, ten einde de doortrekkende arbeiders te waarschuwen, om niet verder te gaan, en hen het nadrukkelijkst te vermanen, om naar hunne woonplaatsen terug te keeren. Het is te hopen, dat de bladen der onderscheidene provincien dit berigt zullen overnemen, ten einde zoo deselve nog niet meer arbeiders te leur gesteld en nog armer gemaakt worden, en de plaatselijke besturen in onze provincie (en ook hier en daar in Drenthe) niet langer dien overlast ondervinden.

Ten blijke van den bloei van het thans 45 jaren bestaande Genootschap ter Bevordering der Natuurkundige Wetenschappen te Groningen, diene het berigt, dat op den 1sten Januarij jl. de staat des Genootschaps een getal van juist 500 leden aanwees.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

SPANJE.

MADRID, 13 Februarij.

Zoo als reeds gemeld was, heeft de Koningin niet alleen het ontslag van den Minister van Oorlog Narvaez aangenomen, zoo als ook later dat van den Minister van Buitenlandsche Zaken Martinez de la Rosa, maar heeft ook de Ministers Mon, van Finantien, Pidal van Binnenlandsche Zaken, Mayans van Gratie en Justitie en Armero van Marine afgezet. Zij heeft ook reeds weder een nieuw Ministerie benoemd, bestaande uit den Markies de Miraflores tot Voorzitter van den Raad en Minister van Binnenlandsche Zaken, Isturitz tot Minister van Buitenlandsche Zaken, den Generaal Roncali tot Minister van Oorlog, den Admiraal Topete tot Minister van Marine en den Heer Lorenzo Arazola tot Minister van Gratie en Justitie; de rijke Madridsche Bankier Casa Riera, die zich thans te Parijs bevindt, zou tot Minister van Finantiën benoemd worden. Meest al de leden van het nieuwe Ministerie zijn in Europa bekend en hebben reeds hooge betrekkingen bekleed.

— De Ministeriele krisis schijnt te moeten toegeschreven worden, aan eene persoonlijke verdeeldheid onder de Ministers, vooral tusschen Narvaez en Mon; de eerste verlangde onderscheiden buitengewone credieten, die de laatste wegens den toestand van de schatkist weigerde. Daarop gaf Narvaez zijn ontslag en poogde zijne ambtgenooten daartoe ook over te halen, hetgeen de meesten niet verkozen, doch nu intrigeerde hij zoo lang totdat hun ontslag hun door de Koningin gegeven werd.

ITALIE.

ROME, 12 Januarij.

In het laatste consistorie heeft de Paus zijne goedkeuring gegeven aan de orders die de propoganda, (Instelling tot verbreiding des geloofs) noodig heeft geoordeeld om aan de Katholijke zendelingen te doen toekomen, die over al de deelen der aarde verspreid zijn; maar inzonderheid aan die in het oosten van Asia. Men beveelt hun aan om overal scholen voor de beide geslachten te stichten, maar bovenal seminarien om eene inlandsche geestelijkheid te vormen. De leden dier geestelijkheid zullen niet meer, zoo als tot hier toe het geval was, bij de betrekking van Kapélatien der zendelingen worden bepaald; maar integendeel zal men, bij gelijke bekwaamheid, hun voor de benoeming tot geestelijke bedieningen den voorrang geven boven de Europeanen. Men beveelt bovendien aan om dikwijls synoden te houden en dat zij zich zullen wachten om zich op eenigerlei wijze in zaken te mengen, die wereldlijke politie betreffen. Om beter de aandacht der zendelingen op deze laatste aanbeveling te vestigen, voegt de propaganda er bij, dat die aanmaning reeds aan de zendelingen in China is gedaan; maar dat gewigtige bewegredenen de toepassing er van noodzakelijk maken in alle landen waarin Roomsch-Katholijke zendelingen zijn.

— De onderhandelingen van de Pauselijke Regering met de Russische hebben een meer verwikkeld aanzien gekregen; want in antwoord op het verlangen van den Paus, dat de Keizer in Rusland aan zijne onderdanen vrijheid van Godsdienst zou verleenen, heeft deze geeischt, dat de Paus zelf beginnen zou met onvoorwaardelijke godsdienstvrijheid in zijne eigene Staten toe te laten.

— Binnen kort wordt de Grootvorst Troonopvolger in Italie verwacht.

PRUISSEN.

BERLIJN, 16 Februarij.

Langen tijd is, in de dagbladen reeds melding gemaakt van het ontdekken eener zamenzwering in Posen, ofschoon daarvan geene officiële mededeeling gedaan werd; thans echter verbreekt ons Regeringsblad die stilzwijgenheid en meldt: dat er wezentlijk eene zamenzwering werd voorbereid, welker hoofden jonge landeigenaars in de provincie Posen zijn; dat er dien ten gevolge onderscheiden personen en onder deze 40 landeigenaars zijn gevangen genomen, dat de massa der bevolking, met name de boerenstand, aan die zamenzwering geen deel had; doch dat tot maatregelen van voorzorg, troepen uit Silezie naar Posen zijn gemarcheerd.

BEIJEREN.

MUNCHEN, 15 Februarij.

De onderscheiden bladen hebben de volgende verklaring van Z. M. bekend gemaakt, gegeven na het ontvangen van adressen der ultramontaansche partij, ter handhaving van de regten hunner kerk en gerigt tegen de oppositie van den Vorst von Wrede:

Op het door meer dan duizend burgers van Augsburg onderteekend adres, betuigingen van gehechtheid en dankbaarheid inhoudende, zijn anderen van gelijken inhoud gevolgd, van de steden en van het platte land, daaronder uit mijne hoofd- en residentie-stad München, uit Würzburg, enz. Zulke gevoelens te ontwaren verblijdt het hart, inzonderheid in den tegenwoordigen tijd. Terwijl ik dit verklaar en herhaal, dat ik voor het welzijn van al mijne onderdanen zonder onderscheid van godsdienst ijverig bezorgd ben, en met naauwgezetheid, Katholijken zoowel als Protestanten, in hunne grondwettige kerkelijke regten beschermen, vind ik mij door hoogere overwegingen genoopt, met vertrouwen den wensch te uiten, dat vorenstaande verklaring alierwege de overtuiging moge doen geboren worden, dat er geene verdere adressen vereischt worden tot het blootleggen van gevoelens, waarvan ik reeds zoo vele onvergetelijke bewijzen ontvangen heb.

— De Koninklijke Prinsen hebben een eerbiedig adres aan hunnen vader gerigt, waarin zij te kennen geven, dat eene verdere vermeerdering der kloosters onvoegzaam zou wezen, en verzoeken, dat het Ministerie aan de behoeften en het standpunt van onzen tijd eene bijzondere aandacht zou verleenen.

ENGELAND.

LONDEN, 18 Februarij.

In de zitting van het Lagerhuis van den 16den heeft eindelijk de Minister Peel het woord gevoerd. Twee vraagstukken, zeide hij, hadden het Huis nu reeds eenige dagen bezig gehouden. Het eerste betrof de wijze op welke eene aanzienlijke Partij geleid moest worden; het andere de middelen om een groot algemeen kwaad af te wenden; en de wijze op welke de handelpolitiek des Lands voortaan zou worden bestuurd. Ten aanzien van het eerste had hij geene verdediging, maar overigens kon hij zeggen dat zijn pligt hem verbood zich door de beginselen eener Partij te laten medeslepen, wan-

neer, gelijk thans, het bestaan van een groot deel der bevolking op het spel stond. Wat die leden der Conservative Partij betreft welke hem nu hun vertrouwen onttrokken hadden, hij was verzekerd dat zij uit de zuiverste beginselen handelden, maar de maand Mei zou niet gekomen zijn of zij zouden reeds overtuigd wezen dat hij aan verraad jegens zijne Souvereine en jegens het Huis zou hebben schuldig gestaan, indien hij een anderen weg dan den nu ingeslagenen had gevolgd. Het hoofddoel eens Ministers moest zijn den voorraad van levensmiddelen in het Land te vermeerderen. Daarop las hij brieven, dienzelfden dag ontvangen, voor, om aan te toonen dat Ierland niet hongersnood bedreigd werd, bijaldien geene stappen ter voorkoming daarvan gedaan wierden. De Regering wendde al het mogelijke tot dit einde aan, onder anderen door het oprigten van graanmagazijnen, uit welke de granen, tot lage prijzen, in vergelding van arbeid, konden worden afgeleverd. Kon hij, wanneer de Meimaand naderde, en het gevaar steeg, 3 à 400,000 £ van het Huis afvragen, zonder tevens van de landhouwende klasse te vergen dat zij iets van de haar beschermende regten opofferde? Onmogelijk. Het ware zeker nog doeltreffender geweest de havens reeds den 1sten November open te stellen, maar, dewijl het toen niet geschied was, moest men het nu des te eerder doen.

Aan het slot zijner redevoering herinnerde hij dat, in ieder vroeger geval, wanneer de Regering vermindering van beschermende regten had voorgeslagen, voorspellingen van daaruit voortvloeijend verderf waren gedaan, en dat nogtans, in al die gevallen, de uitkomst weldadig was geweest. Engeland, zeide hij verder, had niets van mededinging te duchten, daar het, nevens nijverheid en groote kapitalen, zoo vele natuurlijke voordeelen bezat. Andere Landen wachtten op zijn voorbeeld, ten einde het te volgen. Sardinië had bereids de beginselen van vrijen handel aangenomen; Napels zou weldra volgen, en in Pruissen en Frankrijk was de publieke meening sterk ten voordeele daarvan gestemd.

De Heer O'Connell heeft toen nog een voorstel gedaan, dat het Huis in Committé zou vergaderen om over den staat van gebrek en hongersnood in Ierland te beraadslagen, welk voorstel hij echter weder ingetrokken heeft, nadat de Minister Graham alles had opgesomd wat de Regering reeds voor Ierland gedaan had en nog voornemens was te doen.

— De Minister Peel was sedert eenige dagen ongesteld, hetgeen hem echter niet verhinderde om zijne ambtsbetrekkingen waar te nemen, en in het Parlement de gemelde redevoering uit te spreken, welke voor een van zijne welsprekendste stukken gehouden wordt.

— Te Liverpool is den 15den in een katoen-pakhuis een zware brand uitgebarsten, welke dit geheel in de asch gelegd en groote schade aan naburige pakhuizen heeft toegebragt.

— Blijkens officiële stukken zijn de Engelsche koloniën thans 71 in getal, van welke Newfoundland in Noord-America als de oudste (in 1583 aangelegd) en Aden in Arabie (in 1838 door de Oost-Indische Compagnie gekocht) als de laatst verkregene kan beschouwd worden.

De uitgestrektheid dezer bezittingen is 2,119,708 □ mijlen of nagenoeg veertigmaal de oppervlakte van Engeland, men rekent thans de bevolking op 100,708,323 inwoners, van welke 2,093,229 blanken en de overige kleurlingen. Van het genoemde getal belijden er 2,953,312 het Christendom (Protestanten en Katholijken), 26,752,153 volgen de leer van Mahomed, de overigen zijn Indianen, afgodendienaars enz. De militaire magt telt 463,199 man, waarvan de helft uit inlandsche troepen bestaat.

De uitgaven van deze koloniën bedragen jaarlijks 25 millioen £, waarvan 23 millioen door de koloniën zelve, en het overige door het moederland gedragen wordt; en van deze aanzienlijke som worden slechts 119,000 aan het openbaar onderwijs besteed. De totale waarde van het particulier eigendom in de koloniën wordt op 2,443,150,000 £ geschat.

FRANKRIJK.

PARIJS, 19 Februarij.

De Gezant van den Keizer van Marokko, heeft gedurende zijn verblijf te Parijs 3,000,000 fr. besteed aan giften, aalmoezen en het aankoopen van voorwerpen van kunst en weelde.

— Op de onderscheiden bals parés en masqués dezer laatste week, zijn niet minder dan 317 personen in hechtenis genomen, de meeste wegens onwelvoegelijke dansen, eenige wegens diefstal.

— In den omtrek van Bergeres-Sous-Mont-Mirail (Dep. Marne) is een meisje van 22 jaren in een bosch sprokkelende, met haar voet in een wolfsklem geraakt. Het was haar onmogelijk den voet er uit te trekken, en haar schreeuwen en kermen verloor zich in het digte bosch. Na 4 uren van vreeselijken angst kwam een veldwachter toevallig dien kant uit en heeft het meisje gered, dat echter zeer zwaar gewond is. Hoe ligt had de ongelukkige in zulk een eenzaam oord na dagen lijdens een vreeselijken dood kunnen sterven.

— Eene maatschappij, aan wier hoofd de Broeders Rotschild staan, zullen te Paturages eene kolossale steenkolengas-fabrijk oprigten, om het gas van daar door buizen langs den spoorweg tusschen Parijs en Brussel te leiden, om door hetzelve den geheelen weg en de onderscheiden stations te verlichten.

— De laatste berigten uit Algerie luiden zoo ongunstig, dat de Minister van Oorlog reeds bevel heeft gegeven om 2 regimenten ruiterij en 4,000 man voetvolk ten spoedigste daarheen over te voeren, zoodat het leger dan tot 100,000 man zou vermeerderd worden. Ook hebben een aantal officieren, met verlof zich in Frankrijk bevindende, aanschrijving ontvangen om onmiddelijk naar hunne posten terug te keeren.

STADS BERIGT.

KENNISGEVING

van de dagen der Loting voor de Nationale Militie.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD LEYDEN, ontvangen hebbende de *alphabetische naamlijst* van alle de personen, die aan de ligting der Nationale Militie van dezen jare 1846 deel moeten nemen; — brengen bij deze ter kennis van de belanghebbenden, dat voornoemde naamlijst ter visie van elk en een' iegelijk zal liggen in een der vertrekken van het Raadhuis, van Maandag den 23sten Februarij tot Dingsdag den 3den Maart aanstaande, 's morgens van 10 tot des namiddags ten één ure, ten einde een ieder in staat zoude zijn, om, ingeval hem op die lijst eenige personen of omstandigheden mogten voorkomen, die op dezelve nog zouden behooren te worden aangeteekend of daarvan moeten worden weggelaten, hiervan aan den Heer Kolonel Militie-Commissaris kennis te geven; — alsmede, dat de loting zal plaats hebben op de *Groote Pers van het Raadhuis*, en wel:

Op Woensdag den 4den *Maart* 1846,

des morgens ten 9 ure, voor de ingeschrevenen wier familie-naam begint met de letters:

A, B, C, D, E, F, G, H, I, J, K en L;

en Donderdag den 5den *Maart* 1846,

des morgens ten 9 ure, voor de ingeschrevenen wier familie-naam begint met de letters:

M, N, O, P, Q, R, S, T, U, V, W, X, Y en Z.

Zullende ieder opgeschrevene bij een biljet worden opgeroepen, om tot de loting ter voorz. plaatse op te komen, op den dag en het uur in deze Kennisgeving uitgedrukt; terwijl door hen, wier woning, wegens onnaauwkeurige opgave, niet is te ontdekken, en welke uit dien hoofde zoodanig biljet niet hebben ontvangen, hetzelve twee dagen vóór den dag der loting, ter Secretarij kan worden afgehaald. Hebbende alle de lotelingen het regt, om bij de oprolling van de loting-nommers op den 4den Maart 1846, 's morgens ten 9 ure, zich te komen overtuigen, dat al de nommers, welke daartoe worden vereischt, werkelijk zijn opgerold.

En vermanen Burgemeester en Wethouders voornoemd, alle degenen, wien zulks moge aangaan, om tot de loting op te komen op de plaats, den dag en het uur, in het oproepings-biljet vermeld, en redenen van vrijstelling hebbende, dezelve alsdan aan den Heer Kolonel Militie-Commissaris op te geven.

Aldus gedaan bij H. H. Burgemeester en Wethouders der Stad Leyden, op den 19den Februarij 1846.

DU RIEU,

V. PUTTKAMMER.

AKADEMIE-NIEUWS.

PROMOTIE AAN DE LEYDSCHE HOOGESCHOOL.

Den 21sten Februarij de Heer J. J. van Son, van Amsterdam, in de Medicijnen, na publieke verdediging zijner Dissertatie, getiteld: *Nonnulla de curatu morbi, laesiones cerebri producentis.*

ZAANDAM, 17 Februarij. Ter vervulling der vacature, welke ontstaan zal door het vertrek van D. G. J. de Klerk, naar Haarlem, heeft de breede kerkeraad der hervormde gemeente alhier, de volgende nominatie gemaakt: Twaalftal: DD. J. W. Haverkamp Begeman, te Geervliet; N. A. van Charante, te Rockanje; H. Claasen, te Maasluis; L. van Dijk, te Abbekerk en Langerschalge; S. C. Klinkhamer, te Wijngaarden en Reigbroek; J. Kooij, te Lisse; J. B. Nijhoff, te Spaarndam en Spaarnwoude; M. J. Schröder, te Krommenie; R. S. Tenckinck, te Bergen; H. J. R. G. Thessing, te Zevenhuizen; H. de Vries, te Heikop en Reckop; W. A. Wahrogy, te Kwadijk.

Zestal: DD. N. A. van Charante, J. Kooij, J. B. Nijhoff, M. J. Schröder, H. J. R. G. Thessing en H. de Vries.

Drietal: DD. J. Kooij, H. J. R. G. Thessing en H. de Vries.

En daaruit werd aanstonds met eenparige stemmen beroepen, de Wel-Eerw. Heer H. J. R. G. Thessing, Predikant te Zevenhuizen.

ADVERTENTIEN.

Heden verloste voorspoedig van een ZOON, JOHANNA EVERHARDA BORN, geliefde Echtgenoot van

LEYDEN, 20 Februarij 1846. H. LA RIVIÈRE.

Eenige en Algemeene Kennisgeving.

LEYDSCHE SCHOUWBURG.

Onder Directie van J. H. HOEDT, Maandag 23 Februarij 1846:

Op heeterdaad betrapt, kluchtige Vaudeville, in 1 Bedrijf, gevolgd door:

Aanvang ten ZES

BEKENDMAKING.

Bij beschikking der Arrondissements-Regtbank te *Leyden*, van den 2den Februarij 1846, behoorlijk geregistreerd, is de Heer ISAAC LEVY, *Commissionair*, wonende te *Amsterdam*, benoemd tot provisioneelen Bewindvoerder, ten einde voor de persoon en de goederen van MOSES SALOMON VAN COEVORDEN en MIETJE ABRAHAM VAN RAALTE, wier onder curatele stelling gevraagd is, zorg te dragen.

Leyden, 21 *Februarij* 1846. JAC. HAZENBERG, *Procureur*.

Een Fatsoenlijk **GEHUWD MAN met Kinderen**, een groot gedeelte van den dag beschikbaar hebbende, wenschte zich gaarne ter bevordering van zich en zijn gezin in eene of andere Betrekking geplaatst te zien. **Schrijft** vrij goed, **Leest** duidelijk en verstaanbaar, **Rekent** zeer juist en is min of meer bekend met de Fransche Taal. Hij wenschte gaarne het Toezigt te hebben op eene of andere Fabriek, als **Opzigter** geplaatst te worden op groote Werken of als **Meesterknecht** op eene voorname Timmermanswinkel, daar hij ook met dat Vak zeer goed bekend is. Ook zoude hij geenzins ongenegen zijn om het **Kantoorwerk** op het een of ander Station van den Hollandschen IJzeren Spoorweg-Maatschappij waar te nemen. Op welke Betrekking men ook moge reflecteren, zal er op geen groot Salaris gelet worden, en men gelieve zich te adresseren met gesloten Franco Brieven, met de Letters EZ, aan het Bureau dezer Courant.

Tegen 1°. Mei biedt zich aan een **HUISBEDIENDE**, binnen of buiten de Stad *Leyden*, die eene goede hand schrijft, om na afgeloopen huiselijke bezigheden in Schrijfwerk behulpzaam te kunnen zijn, voorzien van goede getuigschriften. Hierop reflecterende adresseere men zich met Franco brieven onder Lett. C, aan het Bureau dezer Courant.

DE COMMISSIE VAN LANDBOUW *in de Provincie Zuid-Holland*, maakt hiermede, ter voldoening aan Zr. Ms. Besluit van den 10den April 1822, No. 12, bekend, dat de **Keuring der Springhengsten** dit jaar zal plaats hebben als volgt:

Te *Voorschoten*,	op Maandag	den	2den	Maart,	ten 11 ure.
» *Gorinchem*,	» Donderdag	»	5den	»	» 9 »
» *Dirksland*,	» Dingsdag	»	10den	»	» 10 »
» *Brielle*,	» Woensdag	»	11den	»	» 9 »
» *Oud-Beijerland*,	» Donderdag	»	12den	»	» 9 »

Zullende de Premie- of vergelijkende-Keur plaats hebben te *Rotterdam*, op Woensdag den 1sten April, des middags ten 12 ure.

Uit naam der Commissie van Landbouw voornoemd;
JOAN QUARLES VAN UFFORD,
Secretaris.

's Gravenhage,
20 *Februarij* 1846.

TE HUUR,

een **BOERENWONING met 8 Kamers**, van alle Gemakken voorzien, waaronder eene Binnenplaats, met eenen afzonderlijken Opgang, op het vrolijkst gedeelte van de Hoogstraat. Te vragen aan het Bureau dezer Courant.

PUBLIEKE VERHURING.

Burgemeester en Wethouders der Stad Leyden zijn van meening, met bewilliging van den Ed. Achtb. Raad, in het bijzijn der Commissie van Fabricage, in het openbaar te VERHUREN:

Eene party **WEILANDS** *gelegen in den Stads-Polder bij den Watergang aan de Slag onder de Gemeente Leydendorp, groot ongeveer 1 Bunder 52 Roeden en 20 Ellen, zoals het gemeten en* **GEBAKENEERD** *op den Stadsgrond bij de Vuilvisgaten, bevonden is gelegen, groot 30 Bunder en 90 Ellen, paalt aan den Zijl van Leyden, ingaande Zaturdag 1845, den zevenden Augustus, en eindigende Zaturdag 1855.*

De verkaveling zal geschieden op het Raadhuis binnen gemelde Stad, *op Donderdag den 26sten Februarij* 1846, des voormiddags ten 12 ure.

Zullende de Kondities van heden af, dagelijks (uitgezonderd de Zondagen) ter Rekenkamer dezer Stad ter lezing liggen, en voormiddags tot 11 uur, tot 's namiddags ten 3 ure, ten huize van den Stads Architect, van 's voormiddags ten 11 uur, tot 's namiddags ten 4 ure, zullende alsdan door laatstgemelde de verlangde opstellingen en aanwijzingen worden gegeven.

OPENBARE VERKOOPING,

Op Vrijdag den 27sten Februarij 1846, des voormiddags ten 10 ure, in het Logement en Koffijhuis *de Post* in de Stad, op de Aalmarkt te *Leyden*, van den **INBOEDEL**, bestaande in Tafels, Stoelen, Spiegels, Schilderijen, Ledekanten, Bedden met Toebehooren, eene Mahonij houten Secretaire, Kabinet, Bureau; voorts Koper-, Tin-, Blik-, Glas- en Aardewerk; wijders een zoo goed als nieuw wellopend BILLARD met Toebehooren, en hetgeen verder ter verkoop zal worden aangeboden.

Kunnende dezelve Goederen worden bezigtigd daags voor den Verkoopdag, des voormiddags van 10 tot 12 ure, en des namiddags van 3 tot 5 ure.

OPENBARE VRIJWILLIGE VERKOOPING,

in het *Heeren-Logement* aan den Burg binnen *Leyden*, bij Opbieding op Zaturdag den 28sten Februarij 1846, en bij Afslag op Zaturdag den 7den Maart 1846, beide de dagen des avonds ten 6 ure:

Van No. 1. Een hecht, sterk en woldoortimmerd HUIS, ERF en TUIN, in hetwelk bevoren de **Kruidenierse- en Tabaks-Affaire** is uitgeoefend, voorzien van een ruim Voorhuis geschikt tot **Winkel**, Zij-Kamertje, Binnen-Kamer, Binnen-Plaats, Keuken, Kelder, 5 Boven-Kamers, Zolder, Vliering en verdere Gemakken, staande en gelegen te *Leyden*, aan de Westzijde van de Hooggracht tegen over de Groenesteeg, uitkomende aan de Middelweg Wijk VII. No. 807 en 807 rood, Kadaster Sectie I, No. 889.

No. 2. Een hecht, sterk en woldoortimmerd HUIS, als WINKELHUIS en ERF, waarin sedert vele jaren eene **Neering in Vruchten** enz. wordt gedreven, voorzien van een ruim Voorhuis als **Winkel**, en voorts 3 zoo Beneden- als Boven-Kamers, Zolder, Kelder en vele Gemakken, allergunstigst staande en gelegen op den besten neeringdoenden stand, binnen *Leyden*, aan de Westzijde van de Maarsmansteeg omtrent den Nieuwen Rijn Wijk IV. No. 92, Kadaster Sectie G, No. 161.

Te aanvaarden No. 1 dadelijk, en No. 2 met 1. Mei 1846; zijnde inmiddels nadere informatiën te bekomen ten Kantore van den Notaris Mr. H. OBREEN te *Leyden*.

VERKOOPING *in de Stads-Bank van Leening te Leyden*, op Dingsdag den 10den Maart 1846, des voormiddags ten 10 ure, van VERSTANE PANDEN, zoo van Juweelen, Goud, Zilver en Horologiën, als van Wollen, Linnen en andere, zoo gemaakte als ongemaakte GOEDEREN, beleend in de maand November 1844.

Zijnde *deags* vóór den Verkoopdag, des voormiddags van 10 tot des namiddags ten 2 ure, voor een ieder te zien.

ORDE, volgens welke de *Feest- & Lijdensteksten* in de Nederd. Herv. Gemeente te *Leyden* gepredikt worden. Ingenaaid *f* 0.55.

De Boekhandelaar J. W. BROUWER bovenstaand Werkje uit het Fonds van de Wed. D. DU SAAR gekocht hebbende, verwittigt dat hetzelve thans bij hem verkrijgbaar is.

GRAANPRIJZEN AAN DE BEURS TE LEYDEN.

Zaturdag, 21 *Februarij* 1846.

Witte Tarwe *f* 10.00 tot *f* 10.60. Oude Rogge *f* 9.50 tot *f* 9.80. Nieuwe Rogge *f* 8.50 tot *f* 9.10. Nieuwe Gerst *f* 5.00 tot *f* 5.40. Haver *f* 4.40 tot *f* 5.00. Nieuwe Paardenboonen *f* 7.00 tot *f* 7.30. Duivenboonen *f* 8.00 tot *f* 8.30.

PRIJS VAN DE BOTER AAN DE WAAG TE LEYDEN.

Zaturdag, 21 *Februarij* 1846. Van 39 tot 44 Guilden.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

ZATURDAG 21 FEBRUARIJ, ten 4 ure.

		Laagste koers.	Hoogste koers.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld.	à 2½ pCt.	60⅞	60⅞
Dito dito.	» 3 »	73⅝	
Dito dito.	» 4 »	95⅝	
O. I. Leening.	» 4 »	95	
Amortisatie Syndicaat.	» 4½ »		
Dito dito.	» 2½ »		
Handel-Maatschappij.	» 4½ »	164½	
Haarlemmermeer.	» 5 »		
Aandeelen Rijn-Spoorweg.	» ½ »		
Aandeelen Hollandsche Spoorweg-Maatschappij.	» ½ »		
RUSLAND, Certificaten.	» 2½ »		
Dito Dito	» 4½ »		
Dito bij ROTHSCHILD.	» 2½ »		
SPANJE, Leening bij Ardoin van 85 p.	» 5 »	22⅝	
Dito bij dito, onbep. stukken.	» 5 »	21 7/16	21½
Dito.	» 3 »		
Coupons Ardoins.	»	22⅛	
PORTUGAL, te Londen.	» 4 »		
RUSLAND, Oblig. Leen 1798 en 1818.	» 5 »	108	
Dito dito 1822 en 1829.	» 5 »	109⅝	
Cert. bij dito 1831 en 1833.	» 5 »		
Dito bij HOPE.	» 4 »		
Dito bij STIEGLITZ & C.	» 4 »	69½	
Certificaten te Hamburg.	» 6 »		
Dito te Londen.	» 5 »		
Inschrijving in Assign.	» 6 »		
Certificaten van dito.	» 6 »	72⅛	
POLEN,	» 4 »		
Dito Aandeelen met Coupons.	» 300 »		
Dito dito.	» 500 »	145½	
PRUISSEN, Loten.	» 5 »		
OOSTENRIJK, Oblig. Weener Bank.	à 5 pCt.		
Idem.	» 4 »		
Oblig. Metalliek.	» 5 »		
Idem.	» 2½ »		
Aandeelen 28 Mei 1834.	*f* 500 *f*		
Idem 1 April 1839.	» 250 »		
NAPELS, Certif. Adm. bij Lam. en Bouw. à 5 pCt.			
BRAZILIE, Idem.	» 5 »		
AMERIKA.	» 5 »		
Dito.	» 6 »		
Dito Bankaktien.	» 5 »		
MEXICO.	» 5 »		
Dito Uitgestelde Schuld	» »		

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. VAN DAU.